

Barnhälsoplan

Förskolorna i Trosa kommun

”Vi skapar förutsättningar för att alla barn och elever ska lyckas och nå sina drömmar och mål.”

Antagen av humanistiska nämnden 2023-11-28 § 98. HN 2023/59

Innehållsförteckning

Inledning	3
Barnhälsoplanens syfte	3
Förebyggande, främjande och åtgärdande insatser	3
Skyddsfaktorer	4
Barnhälsoarbete	4
Arbetsgång kring stödinsatser	6
Samverkan mellan förskola och vårdnadshavare	6
Misstanke om att ett barn far illa	7
Egenvård	7
Tilläggsbelopp	7
Samverkan mellan förskola och skola	7
Samverkan med externa enheter	8
Styrdokument, allmänna råd och vägledningar	8

HUMs mål riktat till förskola:

- Barn ska ha inflytande på sitt lärande.
- Barnen ska känna sig trygga i förskolan.
- Pedagogerna har höga förväntningar på barnens förmåga.
- Alla barn kan läsa i årskurs 1. (Barnen erbjuds en god grund för språk-, kommunikation- och läsutveckling).
- Skapa gynnsamma lärprocesser över tid - lära för livet.
- Höja närvaron.

Alla barn ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar

Inledning

I Trosa kommun finns nio kommunala förskolor som leds av fyra förskolerektorer. Kommunens förskolor finns i Trosa, Vagnhärad och i Västerljung. Vi erbjuder våra barn en miljö där alla ges möjlighet att utvecklas, stimuleras, skapa och växa.

"Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning". (SL 8:2)

Barnhälsa ska genomsyra hela utbildningen i förskolan och i Trosa kommun fokuserar vi på ett främjande, förebyggande och inkluderande arbetssätt.

Förskolan ska utgå från en god pedagogisk utbildning som främjar hälsa och utveckling, det kräver förebyggande och hälsofrämjande arbete på organisations-, grupp- och individnivå. Det ska ske en kontinuerlig uppföljning, utvärdering och analys av utbildningen.

Utbildningen ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och vara en tillgång i gruppen. Förskolan ska ge barnen möjlighet att utveckla en positiv uppfattning om sig själv som lärande och skapande individer. (Lpfö 18, s 10)

Barnhälsoplanens syfte

Syftet med barnhälsoplanen är att skapa en gemensam syn på barnhälsa och att fungera som ett samlat stöd till samtlig personal som arbetar inom förskolan. Planen syftar också till att skapa likvärdighet, att kvalitetssäkra arbetet med barnhälsa och att tydliggöra roller.

Förebyggande, främjande och åtgärdande insatser

Inkluderande arbetssätt

Det inkluderande arbetssättet utgår från att alla anpassningar och allt stöd så långt som möjligt ges inom ramen för den ordinarie gruppen snarare än att skapa särlösningar för enskilda barn.

Främjande

Det främjande arbetet har fokus på det positiva, att skapa en tillitsfull förskolemiljö med respekt för allas lika värde där förutsättningar skapas för att alla barn ska må bra och utvecklas. Det främjande arbetet utgår från ett salutogent perspektiv där utgångspunkten är det att fokusera på möjligheter och lösningar och utgå från det som fungerar.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet handlar om att upptäcka och undanröja hinder i miljö och se lösningar på organisations-, grupp- och individnivå.

Åtgärdande

Åtgärdande insatser hanterar situationer som uppstått i en organisation, i en grupp eller hos en individ. Tidig upptäckt och tidiga insatser är framgångsfaktorer i det åtgärdande arbetet. Det är avgörande att tidigt uppmärksamma barn i behov av stöd i sin lärmiljö på förskolan. Det åtgärdande arbetet kan ge viktiga erfarenheter och kan vara vägledande för det främjande och förebyggande arbetet framåt.

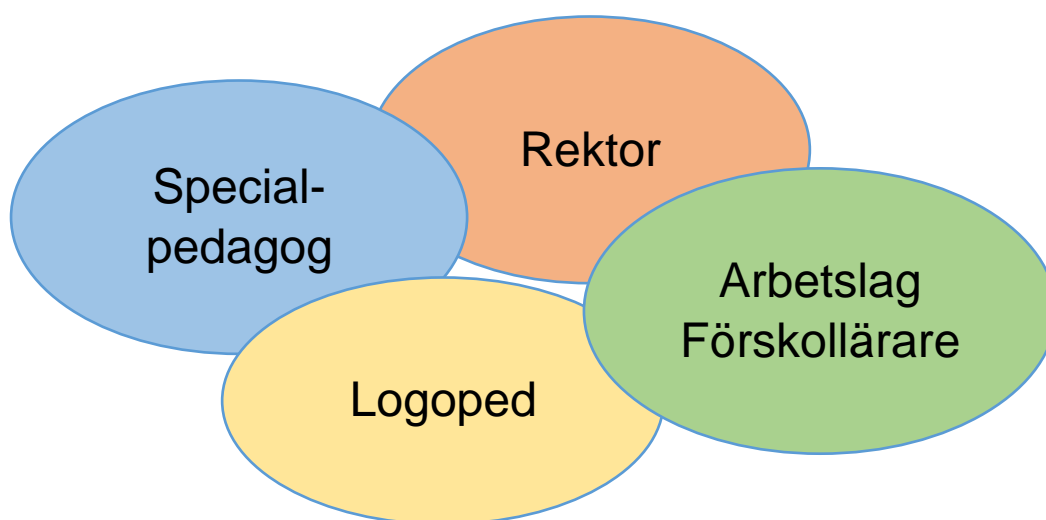
Skyddsfaktorer

De första åren i barns liv har stor betydelse för hälsoutvecklingen. Därför är det viktigt att tidigt identifiera tecken på ohälsa och erbjuda anpassade insatser. Förskolan når de allra flesta barn och där finns därför goda möjligheter att bedriva ett hälsofrämjande och förebyggande arbete.

På förskolan finns det många olika viktiga resurser och kompetenser runt barnet. Genom att samarbeta och ta tillvara på olika professioner och kompetenser byggs en viktig samverkan upp kring barnet.

Barnhälsoarbete

Barnhälsoarbetet är centralt det dagliga arbetet på förskolan. I det arbetet är det viktigt att alla professioner samverkar för att tillsammans bilda en helhet som i sin tur gynnar barnens välbefinnande, lärande och utveckling. Att utgå från det som fungerar samt en tilltro till att alla barn kan lära sig är grundläggande i det dagliga arbetet.

Rektor

Rektor leder och fördelar det pedagogiska arbetet på förskolan och ansvarar för all barnhälsa och har särskilt ansvar för att det bedrivs ett främjande, förebyggande och inkluderande barnhälsoarbete. Rektor är ansvarig för förskolans kvalitet genom det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet som också innefattar barnhälsan på förskolorna.

Ansvaret innefattar också att se till så att utbildningen bedrivs enligt skollagen och målen i läroplanen. Det är rektor som har det yttersta ansvaret för att utbildningen utformas så att barnen får de utmaningar och det särskilda stöd de behöver.

Arbetslag, förskollärare

All pedagogisk personal har ett ansvar för att barnen mår bra, är trygga, utvecklas och ges möjlighet att lära sig nya saker under sin dag på förskolan. Förskollärare och arbetslaget ska arbeta främjande, förebyggande och inkluderande i förskolan. De ska tillsammans ge barnen goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen. Arbetslaget ska se till att ge barnen nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya erfarenheter och kunskaper. Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande. Förskolläraren ska leda de målstyrda processerna kopplade till undervisning.

Specialpedagog

Specialpedagog i förskolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande med pedagogisk utveckling, genom att vara ett stöd för rektor och pedagoger i förskolan. Uppdraget avser att skapa förutsättningar för lärande, utveckling och delaktighet för alla barn. I uppdraget ingår att öka förståelsen för varje individs förutsättningar och behov samt att hitta vägar utifrån det som fungerar. Stödet kring individuella barn sker alltid i samarbete med vårdnadshavare. Specialpedagogiska perspektivet kan bidra i analys över verksamheten samt över enskilda barnets situation. Specialpedagogiska insatser ges på organisations-, grupp- och individnivå där likvärdighet ska genomsyra arbetet. Specialpedagog har ett särskilt ansvar för att fungera som en länk i arbetet med barn med autism i förskolan.

[Specialpedagogens uppdrag](#)

Logoped

Logoped i förskolan arbetar med främjande, förebyggande och inkluderande insatser. Fokus ligger på språkutveckling, språkligt tillgängliga miljöer och språkstimulerande förhållningssätt. Logopeduppdraget är av handledande karaktär och syftar till att stödja rektor och pedagoger att skapa så gynnsamma förutsättningar som möjligt för alla barns tal-, språk- och kommunikationsutveckling. Insatser verkar för alla barns rätt att kommunicera. Kommunens logoped arbetar inte med insatser riktade till enskilda barn såsom utredning eller direkt träning, och ersätter därför inte kontakt med logoped inom sjukvården.

[Logopedens uppdrag](#)

Barnhälsogrupp

Varje förskola har en Barnhälsogrupp (BHG), där syftet är att tidigt uppmärksamma barn som är i behov av särskilt stöd och arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Stödet kan ges till grupper såväl som till enskilda barn och fungerar också som ett kollegialt lärande för pedagogerna. I Barnhälsogruppen sker allt arbete kring individuella barn anonymt. Barnhälsogruppen träffas regelbundet och arbetet leds av rektor. Specialpedagog och logoped är fasta professioner i Barnhälsogruppen.

[Ärendebblankett till Barnhälsogrupp](#)
[Samtalsstöd Barnhälsogrupp](#)

[Mål Syfte struktur Barnhälsogrupp](#)
[Upptagna ärenden Barnhälsogrupp](#)

Arbetsgång kring stödinsatser

Att ge stöd till de barn som periodvis behöver extra insatser är ett gemensamt uppdrag. Ibland kan behov uppstå där extra stödinsatser behöver samordnas, både inom och utanför kommunen. Att det finns goda rutiner för detta arbete är grundläggande för att det ska bli en helhet för barnet och dess vårdnadshavare.

Många barn stöter någon gång under sin förskoletid på svårigheter och behöver under en kortare tid någon form av stöd. Andra barn behöver stöd kontinuerligt under hela förskoletiden på grund av sjukdom, sociala förhållanden, funktionsnedsättning eller svårigheter att tillgodogöra sig verksamheten av andra orsaker.

Barns behov av särskilt stöd i sin utveckling kan inte förstås som en egenskap hos barnet utan är alltid situationsbundet. Behovet är relaterat till vad som händer i mötet mellan barnet, personalen och miljön i förskolan. Det betyder till exempel att barn kan behöva stöd i sin utveckling i en miljö, men inte i en annan. (Måluppfyllelse i förskolan, s. 24)

Ett arbetslag, enskild medarbetare eller rektor kan söka stöd hos specialpedagog eller logoped på Centrala barn- och elevhälsan (CBEH)s. Specialpedagog och logoped arbetar konsultativt och handledande mot arbetslag eller grupper. Specialpedagog kan till skillnad från logoped även handleda pedagoger/arbetslag kring enskilda barn. Logopedmottagningen på Regionen ansvarar för logopediska insatser på individnivå för barn mellan 1-6 år.

Inför att ett ärende skickas in till centrala barn-och elevhälsan ska ärendet ha lyfts i Barnhälsogruppen. Rektor tar beslut om ett ärende ska skickas in.

Specialpedagogens och logopedens arbete bygger på ett samarbete med pedagoger och rektor och till grund ligger pedagogiska kartläggningar och handlingsplaner. Dessa underlag syftar till att skapa en tydlighet i uppdraget och möjliggör utvärdering och uppföljning av gemensamma insatser.

[Ärendegång Centrala barn- och elevhälsan](#)

Samverkan mellan förskola och vårdnadshavare

Vuxna som tar ansvar, hjälps åt, sätter tydliga ramar och har positiva förväntningar vet vi gynnar våra barn. Förskolans ansvar är tydligt reglerat i Skollagen och i Läroplanen. Enligt Läroplanen för förskolan har vårdnadshavare ansvar för sina barns fostran och utveckling. Rektor, pedagoger och arbetslag arbetar tillsammans för att skapa bra förutsättningar för barnets utvecklingsmöjligheter. En god samverkan mellan förskola och hem är en framgångsfaktor i barnens lärande och utveckling.

I Skollagen regleras samverkan

”Personalen ska föra fortlöpande samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare därutöver genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalen” (SL 8:11)

Misstanke om att ett barn far illa

Alla som arbetar i förskolan har skyldighet att göra en anmälan om de misstänker att ett barn far illa. Anmälningsskyldigheten gäller vid misstankar om missförhållanden som rör barn. Den gäller fysiskt våld, psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkning, fysisk försummelse och bristande omsorg. Det är den enskilde anställde som är anmälningsskyldig även om det på enheterna kan finnas rutiner för att anmälningarna hanteras av rektor.

[Information om orosanmälan](#)

Egenvård

Egenvård är en hälso- och sjukvårdsinsats som en behandlande hälso- och sjukvårdspersonal bedömer att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan som inte har hälso- och sjukvårdsutbildning. Barn och elever kan ha behov av att hälso- och sjukvårdsinsatser utförs under sin vistelse i förskolan eller skolan och kallas då för egenvård.

[Rutin för egenvård i förskola och skola](#)

Tilläggsbelopp

Alla enheter har i uppgift att anpassa sin organisation och sin verksamhet så att hänsyn tas till alla barns behov och förutsättningar. Alla enheter har i uppgift att anpassa sin organisation och sin verksamhet så att hänsyn tas till alla barns behov och förutsättningar. Grundbeloppet ska täcka så gott som verksamhetens samtliga kostnader.

Tilläggsbelopp kan sökas för barn med sådan omfattande problematik som innebär stora svårigheter att klara förskolans verksamhet och målgruppen beskrivs i tre kategorier:

- Barn med medicinsk funktionsnedsättning
- Barn med fysisk funktionsnedsättning
- Barn med psykisk och/ eller betydande social funktionsnedsättning

[Riktlinjer för tilläggsbelopp i förskola](#)

[Ansökan om tilläggsbelopp förskola](#)

Samverkan mellan förskola och skola

Genom samverkan och bra rutiner kan barn, som ska bli elever i skolan, ges en trygg och bra övergång från förskolan till skolan. Goda rutiner vid övergångar bidrar till barns trygghet och möjliggör ett förebyggande arbete för att utforma en god mottagande lärmiljö. Det handlar bland annat om att utbyta erfarenheter och information inför övergångar.

[Checklista – överlämning gruppnivå förskola-förskoleklass](#)
[Stödmall F-klass på individnivå](#)

Samverkan med externa enheter

Genom god samverkan med externa aktörer skapas bästa möjliga förutsättningar för barn i förskolan och deras vårdnadshavare. I kommunen finns upparbetade rutiner för samarbetsformer såsom VITS (Vardagsnära Insatser i Tydlig Samverkan) och SIP (Samordnad Individuell Plan).

I kommunen finns VITS-samordnare som ansvarar för att sammankalla, se till att aktuella ärenden lyfts och att dokumentation genomförs i vårt journalsystem. VITS syftar till att samordna insatser för att underlätta för såväl professionella som för barnet och dess vårdnadshavare.

Möjligheten att kalla till SIP-möten finns i de fall detta bedöms som aktuellt. SIP syftar till att skapa delaktighet och trygghet för individen. Den ska utgå från vad som är viktigt för individen och vara individens plan. All dokumentation såsom kallelser, planer och utvärderingar sker i systemet Prator.

I båda ovanstående samarbetsformer krävs samtycke från vårdnadshavare.

För barn i förskolan finns också möjlighet att samverka med BVC och BHV. Vid alla kontakter mellan förskola och BVC/ BHV krävs samtycke från vårdnadshavare. Trosa kommun har också ett samverkansavtal med Barnhuset i Nyköping i ärende kopplade till våld och sexuella övergrepp.

[Barn och unga - Samverkanswebben \(regionsormland.se\)](#)

Styrdokument, allmänna råd och vägledningar

Barnhälsoplanen tar sin utgångspunkt i följande styrdokument och bestämmelser:

Barnkonventionen (se Unicefs hemsida www.unicef.se/barnkonventionen)
Främja barn och elevers hälsa (se Skolverkets hemsida www.skolverket.se)
Hälso- och sjukvårdslagen (se Riksdagens hemsida www.riksdagen.se)
Läroplan för förskola (se Skolverkets hemsida www.skolverket.se)
Måluppfyllelse i förskolan (se allmänna råd i förskolan www.skolverket.se/publikationer)
Skollagen (se Riksdagens hemsida www.riksdagen.se)
Socialtjänstlagen (se Riksdagens hemsida www.riksdagen.se)